

Πληροφορίες:
Γραφείο Συνηγόρου
Τηλ. 213 1306768-9
grafeiosynigorou@synigoros.gr

Προς

κ. Αναστάσιο Μπαρτζώκα

Πρόεδρο Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και
Δικαιοσύνης

epitropes@parliament.gr

**Θέμα: Παρατηρήσεις επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, με τίτλο
«Αναμόρφωση του πειθαρχικού δικαίου των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα,
σύσταση Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων
και λοιπές διατάξεις».**

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο των εκ του Συντάγματος και του νόμου (ν. 3094/2003) αρμοδιοτήτων του, θέτει δια του παρόντος υπομνήματος υπ' όψιν σας, και δι' υμών στα μέλη της αρμόδιας Επιτροπής, τις παρατηρήσεις του επί του εν θέματι σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών που τυγχάνει επεξεργασίας στην υμέτερη Επιτροπή.

Το εν θέματι σχέδιο νόμου αποτελείται από τρία μέρη. Με το πρώτο προτείνεται η διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου πειθαρχικής διαδικασίας στην δημόσια διοίκηση, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ταχύτητάς της. Με το τρίτο μέρος προτείνονται ρυθμίσεις για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας και για ζητήματα υπηρεσιακών μεταβολών του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα, καθώς και η επίλυση επιμέρους αυτοδιοικητικών ζητημάτων.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Η κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας παρίσταται θεμελιώδης για τη διατήρηση της εύρυθμης λειτουργίας του Συνηγόρου του Πολίτη, μίας Ανεξάρτητης Αρχής, της οποίας ο νομικός χαρακτήρας (και συνακολούθως το νομικό καθεστώς) προβλέπεται

Χαλκοκονδύλη 17, 104 32 Αθήνα - ΔΕΘ HELEXPO ΑΕ, Εγνατία 154, 546 36 Θεσσαλονίκη
Τηλ: 2131306768-69

από το ίδιο το Σύνταγμα (άρθρα 101^Α και 103 παρ. 9 Συντ.) και ως εκ τούτου δεν δύναται να αναρρυθμιστεί από τον κοινό νομοθέτη. Η δε σύσταση και λειτουργία της ως ιδιόμορφης διοικητικής οντότητας υπόκειται μόνο σε κοινοβουλευτικό και δικαστικό έλεγχο.

Η ειδική πειθαρχική αρμοδιότητα προβλέπεται για τα πειθαρχικά συμβούλια των συνταγματικώς προβλεπόμενων Ανεξάρτητων Αρχών. Εν προκειμένω, με βάση το ισχύον πλαίσιο, το οποίο δεν τροποποιείται με το παρόν σχέδιο νόμου, τα πειθαρχικά συμβούλια εντάσσονται στην εν γένει οργάνωση του Συνηγόρου του Πολίτη ως ανεξάρτητης αρχής και θα πρέπει να είναι σύμφωνα με το καθεστώς διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας της Αρχής, η οποία απολαμβάνει ένα ιδιαίτερο καθεστώς προστασίας και αυτοτέλειας προς τον σκοπό αμερόληπτης και αντικειμενικής επιτέλεσης της αποστολής με την οποία έχει επιφορτιστεί. Η πειθαρχική ευθύνη συνδέεται με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και την ανάγκη προστασίας του κύρους και της εύρυθμης λειτουργίας της Αρχής, εφαρμοζομένων αναλογικώς των γενικών διατάξεων πειθαρχικού δικαίου, οι οποίες θα πρέπει να προσαρμοστούν στις ιδιαιτερότητες της λειτουργίας της. Δεν θα πρέπει να παραβλέπεται η συνταγματική επιταγή περί λειτουργικής, διοικητικής και οικονομικής ανεξαρτησίας των Ανεξάρτητων Αρχών εν γένει, προκειμένου αφενός να διασφαλίζεται το κύρος, η αξιοπιστία και η εύρυθμη λειτουργία αυτών και αφετέρου να τηρούνται τόσο οι γενικές αρχές του πειθαρχικού δικαίου και εν γένει του κράτους δικαίου.

Με το άρθρο **10** του σχεδίου νόμου επέρχονται τροποποιήσεις στην απαρίθμηση των πειθαρχικών παραπτωμάτων. Μεταξύ των τροποποιήσεων περιλαμβάνεται η νέα διατύπωση του σχετικού ειδικού πειθαρχικού παραπτώματος της μη συνεργασίας με τις Ανεξάρτητες Αρχές. Αξίζει να σημειωθεί, ότι η μη ανταπόκριση στο καθήκον πληροφόρησης, η άρνηση σύμπραξης, συνεργασίας, χορήγησης στοιχείων ή εγγράφων κατά τη διεξαγωγή έρευνας του Συνηγόρου του Πολίτη συνιστά παράβαση της κατά το άρθρο 4 παρ. 5 και 11 ν. 3094/2003 υποχρέωσης (βλ. και ΣτΕ 606/2017, 2882/2014, 1387/2010), η οποία έχει διαχρονικά επισημανθεί στις εκθέσεις (ειδικές και ετήσιες) του Συνηγόρου του Πολίτη.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟ

Στα άρθρα 94-98 του σχεδίου νόμου περιλαμβάνονται χρήσιμες ρυθμίσεις, κατά βάση νομοτεχνικού χαρακτήρα. Επισημαίνεται ως θετική πρακτική η επανάληψη ολόκληρων των τροποποιούμενων διατάξεων αντί της απλής παράθεσης των μεταβολών, καθώς έτσι αποφεύγεται ο κίνδυνος παρανοήσεων.

Στο άρθρο **94** αναδιατυπώνονται, κατά τρόπο σαφέστερο, οι περιπτώσεις κατά τις οποίες το Ειδικό Ληξιαρχείο διατηρεί την αρμοδιότητα σύνταξης πράξεων για γεγονότα εξωτερικού. Επισημαίνεται μόνον ως προβληματική η νέα διατύπωση

«Στο Ειδικό Ληξιαρχείο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις ... μεταγράφονται ή συντάσσονται πρωτογενώς πράξεις επιχωρίων αρχών της αλλοδαπής που

αφορούν σε γεγονότα αστικής κατάστασης ... τα οποία συνέβησαν στην αλλοδαπή».

Κατά νομική ακριβολογία, το Ειδικό Ληξιαρχείο δεν μπορεί να συντάξει πρωτογενώς πράξεις «επιχωρίων αρχών της αλλοδαπής», καθώς οι εν λόγω συντασσόμενες αποτελούν εξ ορισμού πράξεις του Ειδικού Ληξιαρχείου και όχι του Προξενείου, οπότε ορθότερη θα ήταν η διατύπωση

«Στο Ειδικό Ληξιαρχείο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις ... μεταγράφονται πράξεις επιχωρίων αρχών της αλλοδαπής που αφορούν σε γεγονότα αστικής κατάστασης ... τα οποία συνέβησαν στην αλλοδαπή, ή συντάσσονται πρωτογενώς ληξιαρχικές πράξεις για τέτοια γεγονότα οι οποίες υποκαθιστούν τις ελλείπουσες σχετικές πράξεις των επιχωρίων αρχών της αλλοδαπής».

Στο άρθρο **96**, η προϊσχύουσα διατύπωση «...για όσους έχουν πιστοποιηθεί με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67%» διορθώνεται σε «...για όσους έχουν πιστοποιηθεί με ποσοστό αναπηρίας **67% και άνω**», επιλύοντας, έτσι, ερμηνευτικά προβλήματα και ανεπιεικείς καταστάσεις που είχαν ανακύψει σε πολυάριθμες περιπτώσεις πιστοποίησης αναπηρίας σε ποσοστό ακριβώς 67%, οι οποίες δεν ήταν σαφές αν υπάγονται ή όχι στην επίμαχη ευνοϊκή ρύθμιση.

Στο άρθρο **97**, ορθώς καταργείται ως περιττή η ρύθμιση περί ορκωμοσίας όποιου αποκτά την ελληνική ιθαγένεια με δήλωση μετά την ενηλικίωσή του κατά το άρθρο 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας.

Τέλος, στο άρθρο **98** επισημαίνεται, επίσης, ως εύλογη η εξαίρεση από τον χρονικό περιορισμό του ενός έτους για την υποβολή νέας αίτησης πολιτογράφησης όσων έχουν υποβάλει αντιρρήσεις κατά εισήγησης της Επιτροπής Πολιτογράφησης. Ο χρονικός αυτός περιορισμός δεν είχε νόημα, καθώς ενδεχόμενη ευόδωση των εν λόγω αντιρρήσεων σημαίνει ακριβώς ότι η διοίκηση αναθεωρεί την απορριπτική εισήγηση της Επιτροπής και, συνεπώς, ότι ο ενδιαφερόμενος θα ήταν ανεπιεικής να εξομοιωθεί προς εκείνους των οποίων η αρχική αίτηση είχε δικαίως απορριφθεί.

Ευελπιστώ, αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, οι παρατηρήσεις και επισημάνσεις του Συνηγόρου του Πολίτη να τύχουν αξιολόγησης από τα μέλη της εθνικής αντιπροσωπείας και να συμβάλλουν στην επεξεργασία του υπό συζήτηση στην υμέτερη Επιτροπή σχεδίου νόμου.

Με τιμή,
Ανδρέας Ι. Ποττάκης
Συνήγορος του Πολίτη